

Raadsvoorstel 12 Vergadering 12 maart 2019

Gemeenteraad

Onderwerp : Motie eerste hulp bij psychische problemen

B&W vergadering : 29 januari 2019

Zaaknummer : 33925006

Dienst / afdeling : PSD.OSD - Ontwikkeling Sociaal Domein

Aan de gemeenteraad,

Inleiding

In het verleden diende de fractie SP een motie in over eerste hulp bij psychische problemen. De Motie is ondertekend door meerdere fracties. De motie is overgenomen door het College. De SP constateert een toename van incidenten met mensen met verward gedrag. Vervolgens krijgen professionals vanuit hun functie steeds meer te maken met mensen met verward gedrag of psychische problemen, maar ook inwoners van Helmond worden geconfronteerd met mensen met verward gedrag in hun directe omgeving. In de motie wordt het College verzocht om:

1. De bevindingen en aanbevelingen van de evaluatie in de regio Oost Brabant van de cursus 'Mental Health First Aid' te gebruiken bij het vormgeven van de cursus voor Helmond.
2. Onderzoek te doen naar de kosten en deze inzichtelijk te maken.
3. Met een voorstel terug te komen naar de Raad.

Beleidsmatige context

Ons streven is om inwoners zoveel mogelijk te laten meedoen, rondkomen en vooruitkomen. In onze stad zien we een toename van incidenten met mensen met verward gedrag. Middels dit voorstel willen we onze professionals en inwoners beter faciliteren om goed om te kunnen gaan met deze doelgroep. Op deze manier ondersteunen we de doelgroep ook om niet verder verwijderd te raken van onze maatschappij.

Beoogd effect en /of resultaat

De kennis en vaardigheden van professionals en inwoners vergroten over psychische gezondheid. Professionals en inwoners met elkaar verbinden en ondersteunen zodat zij op een goede manier om kunnen gaan met mensen met psychische problemen en verward gedrag.

Argumenten

1.1: Internationaal onderzoek en lokale ervaringen laten de meerwaarde van Mental Health First Aid zien. De cursus kan van meerwaarde zijn voor sociale teams en inwoners.

Onderzoek

MHFA Nederland geeft aan:

"Mental Health First Aid (hierna MHFA) is een gestandaardiseerd en wetenschappelijk gevalideerd psycho-educatie programma dat in Australië ontwikkeld is om burgers en (semi-)professionals beter in staat te stellen om psychisch leed bij anderen te herkennen en hen te benaderen, te ondersteunen en te verwijzen naar passende hulp."

De doelstellingen van MHFA zijn:

- Vergroten van kennis over psychiatrische problematiek en vaardigheden aanleren om in een crisissituatie doeltreffend te handelen;
- Verminderen van stigma over psychische problemen.
- Handelingsverlegenheid verminderen door handvatten te geven hoe te handelen bij psychische nood/problemen.

Hadlaczky et al., 2014:

“MHFA bestaat sinds 2000 en is in de tussentijd uitgebreid onderzocht en geïmplementeerd in ruim 23 landen wereldwijd (o.a. Australië, USA, Denemarken, Hong Kong en Zweden). De onderzoeksresultaten tonen aan dat MHFA de kennis over psychische gezondheid van de deelnemers verhoogt, hun negatieve attitudes vermindert, en steunend gedrag jegens individuen met psychische gezondheidsproblemen verhoogt. Ook verkleint MHFA de sociale afstand tussen mensen met en zonder een psychische kwetsbaarheid. Het MHFA programma wordt aanbevolen voor inzet in de publieke gezondheidszorg en lijkt een veelbelovende methodiek om het stigma rond mensen met psychische aandoeningen te verminderen.”

Een onderzoek onder oud-deelnemers van de cursus MHFA toont eveneens de meerwaarde aan.

“De kwalitatieve data bevestigen dat de meeste MHFA deelnemers na de cursus daadwerkelijk hulp bieden aan mensen met psychische problemen en dat deze hulp over het algemeen positieve effecten heeft.”

Bron: <https://vng.nl/files/vng/publicaties/2017/20170905-mhfa-samenvattingen-artikelen.pdf>

In 2015 is het standaard MHFA programma door GGzE naar Nederland gehaald. MHFA Nederland is opgericht en vond samenwerking met verschillende partners in het land waardoor de cursus MHFA in het gehele land gevolgd kan worden. Voor regio Brabant Zuid Oost is GGzE de organisatie die de cursus MHFA verzorgt.

Ervaringen en bevindingen

Klankbordgroep regionaal project ‘Verward en dan?’ geeft aan:

“Biedt zo veel en zo breed mogelijk trainingen MHFA (Mental Health First Aid) aan. Niet alleen aan professionals maar ook aan naasten en burgers in het algemeen. Dit geeft begrip en richting aan het handelen zodat mensen in voorkomende situaties hun rol kunnen pakken.”

Lokale ervaringen

In november en december 2018 zijn in onze stad een aantal professionals met een directe link naar het veiligheidsdomein getraind in MHFA. Medewerkers van bijvoorbeeld het GO team, medewerkers uit het PIT team, politie, BOA, Zorg en Veiligheidshuis hebben deelgenomen aan de cursus. De ervaringen van de deelnemers zijn positief. Voor velen was een opfrissing van de kennis over psychische gezondheid, voor anderen bood de cursus een goede basis van kennis over psychische gezondheid. Deze cursus is gegeven door middel van een landelijke subsidie vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Deze subsidie was bedoeld als eenmalige impuls om landelijk 1000 professionals direct gelinkt aan het veiligheidsdomein te trainen in MHFA.

Meerwaarde voor sociale teams en inwoners

Het voorstel is om MHFA in te zetten in groepen van professionals uit de gemeentelijke sociale teams, inwoners en professionals uit de sociale wijkteams van de LEV- groep. De ervaring is dat in gecombineerde groepen er meer begrip komt voor elkaars positie en invalshoeken. Daarnaast kan er op een natuurlijke manier verbinding gelegd worden tussen professionals en inwoners. Uitgaande van de gebieden van de sociale teams bieden we de cursus per gebied twee keer aan.

We maken vanuit de inhoud een selectie van professionals en inwoners die deel kunnen nemen aan de cursus. Een cursus groep kan maximaal uit 15 deelnemers bestaan. In de praktijk hebben we het in totaal over de inzet van 8 groepen voor de cursus van MHFA waarbij we in totaal 120 mensen de cursus kunnen laten volgen. Dit doen we gefaseerd in 2019 waarbij we steeds kijken naar de behoefte per gebied.

Bij het samenstellen van de groepen zetten we in op een gelijkmatige verdeling van professional en inwoner.

Het ‘Actieprogramma lokale initiatieven voor mensen met verward gedrag’ van ZonMw biedt eenmalig aan gemeenten een financiële impuls om te starten met een op maat gemaakt trainingsplan voor medewerkers werkzaam binnen het gemeentelijk domein. De gemeente blijft zelf verantwoordelijk voor de continuering en borging van deze deskundigheidsbevordering.

Gedurende de looptijd van de cursussen evalueren we en bekijken we op welke manier we de opgedane deskundigheid goed kunnen borgen. ZonMw is een landelijke organisatie die gezondheids-onderzoek en zorginnovatie stimuleert.

1.2 Voor de financiering van cursussen MHFA aan professionals en inwoners zijn er verschillende subsidiemogelijkheden binnen ZonMw.

Cursus voor professionals

Momenteel staat er een subsidieoproep open bij ZonMw om de cursus MHFA in te zetten in gemeentelijke teams voor professionals. Voor de cursus MHFA geldt een uitzondering, de cursus mag ook gegeven worden aan mensen buiten het gemeentelijk domein. Denk daarbij aan burgers of vrijwilligers. Bij deze laagdrempelige subsidieoproep kunnen gemeenten tot 100.000 inwoners maximaal € 25.000,- subsidie inclusief BTW aanvragen voor hun trainingsplan op maat. De gemeente draagt zelf financieel bij in de vorm van 10% cofinanciering. Gedurende de gehele looptijd van het actieprogramma (einddatum oktober 2020) kan er subsidie aangevraagd worden. Dit betekent dat het trainingsplan uiterlijk 30 september 2021 afgerond moet zijn. De looptijd van het trainingsplan is maximaal 12 maanden. Binnen drie weken ontvangt de gemeente bericht over het besluit van ZonMw op het trainingsplan.

Voorstel subsidieaanvraag

Het voorstel is om subsidie bij ZonMw aan te vragen volgens de bovengenoemde subsidieoproep voor een trainingsplan op maat voor onze gemeente.

1.3 Inzet lokale middelen voor dekking van de kosten van de cursus MHFA en de cofinanciering.

Uitgaande van 8 groepen MHFA voor professionals en inwoners dan zijn de kosten in totaal € 40.800,-. Van dit bedrag kunnen we maximaal € 25.000,- aan subsidie afhalen. Er blijft een restbedrag van €15.800,- voor de gemeente over. De cofinanciering van 10% zit in deze € 15.800,- inbegrepen. Het voorstel is om maximaal € 20.000,- te reserveren uit het programma Sociale Stad om de cursussen te geven en de cofinanciering van de subsidie te dekken. De reserve van € 4200,- kan ingezet worden voor een eventuele extra training.

Middelen

Bij argument 1.3 staan de financiële consequenties.

Wij stellen u voor in te stemmen met het voorliggende voorstel waarin invulling gegeven wordt aan de motie eerste hulp bij psychische problemen. Het advies van de adviescommissie Inwoners zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Bijlagen

Motie eerste hulp bij psychische problemen.

De raad van de gemeente Helmond;
Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 januari 2019
gelet op de bepalingen van de Gemeentewet;

besluit:

1. In te stemmen met het voorliggende voorstel waarin invulling gegeven wordt aan de motie eerste hulp bij psychische problemen, waaronder:

1.1: de cursus 'Mental Health First Aid' (eerste hulp bij psychische problemen) in te zetten voor de sociale teams en inwoners van Helmond;

1.2: het indienen van een subsidieaanvraag van maximaal € 25.000,- bij ZonMw om de cursus 'Mental Health First Aid' aan te bieden aan de sociale teams en de inwoners van Helmond;

1.3: in te stemmen met het reserveren van een maximaal bedrag van € 20.000,- uit het programma 'Sociale Stad' voor dekking van de kosten van bovengenoemde cursus en cofinanciering van de subsidie van ZonMw

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 12 maart 2019.

De raad voornoemd,
de voorzitter

de griffier